

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Sagsnr.
2013-07779

Doknr.
105424

Dato
04-06-2013

Vedrørende garantier til virksomheder, som producerer både el og varme

1. Indledning

Energistyrelsen har rettet henvendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet vedrørende spørgsmålet om kommuners adgang til at stille garanti til forsyningsvirksomheder, som både producerer varme og el.

Baggrunden for henvendelsen er to konkrete sager. Den ene sag omhandler kommuners adgang til at stille garanti for en privat varmforsyningsvirksomhed, som udover varme også producerer el (breve af 21. december 2012 og den 8. januar 2013 fra hhv Nord- og Syddjurs Kommuner). Den anden sag vedrører spørgsmålet om kommuners adgang til at stille garanti for kommunale elforsyningsvirksomheder, som også producerer varme (brev af 21. maj 2013 fra Københavns Kommune).

Problemstillingen vedrørende garantistillelse for en privat varmforsyningsvirksomhed, som udover varme også producerer el, er, at kommuner i henhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets praksis med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne på nærmere betingelser kan yde garanti for varmforsyningsvirksomhed. Det er blandt andet en betingelse, at varmforsyningsvirksomheden ikke drives med fortjeneste for øje. Imidlertid producerer en række varmforsyningsvirksomheder ikke alene varme, men også el. Elproduktionen afsættes på markedsvilkår, og der er ikke hjemmel i varmforsyningsloven, elforsyningsloven eller i kommunalfuldmagtsreglerne til, at kommuner yder garanti for private virksomheder (dvs. uden kommunal deltagelse), som driver virksomhed på kommercielle vilkår. Økonomi- og Indenrigsministeriet har på den baggrund givet udtryk for, at der ikke er hjemmel til kommunal garantistillelse for private varmforsyningsvirksomheder, som også producerer el, jf. klima- energi- og bygningsministerens besvarelse af 8. marts 2013 til Nord- og Syddjurs Kommuner.

På baggrund af henvendelsen fra Københavns Kommune har Energistyrelsen endvidere anmodet Økonomi- og Indenrigsministeriet om at vurdere spørgsmålet om garantistillelse til kommunale virksomheder, som både producerer el og varme.

2. Sammenfatning

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder, at det ikke med den fornødne sikkerhed kan lægges til grund, at kommuner er afskåret fra kommunal garantistillelse til private varmforsyningsanlæg reguleret efter varmforsyningsloven, der (også) producerer el. Det vil dog være en forudsætning for sådan garantistillelse, at hele anlægget drives i overensstemmelse med hvile i sig selv-princippet, herunder at der betales en garanti-provision på markedsvilkår, jf. EU-Kommissionens nedennævnte meddelelse om garantistillelse.

Kommuner vil således kunne stille garanti for private varmforsyningsanlæg, der (også) producerer el under de nævnte betingelser.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder endvidere, at en kommune med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne kan yde garanti for varmedelen i en kommunal elforsyningsvirksomhed reguleret efter elforsyningsloven, som også producerer varme, under forudsætning af regnskabsmæssig adskillelse mellem eldelen og varmedelen, samt overholdelse af hvile i sig selv-princippet for så vidt angår varmedelen. Der vil endvidere skulle betales en garantiprovision på markedsvilkår, jf. ovenfor.

Der bør efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse snarest muligt tilvejebringes udtrykkelig lovhjemmel til kommunal garantistillelse til forsyningsvirksomheder, som producerer varme og el.

Nedenfor redegøres nærmere for Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser og konklusion.

3. Generelt om garantistillelse efter kommunalfuldmagtsregler

Spørgsmålet om kommunal garantistillelse kan være reguleret enten i den skrevne lovgivning eller i almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Hvis der ikke er hjemmel i den skrevne lovgivning til at varetage en opgave, og lovgivningen ej heller er til hinder herfor, kan der være hjemmel til opgavevaretagelsen i kommunalfuldmagtsregler. Hvis et spørgsmål er reguleret i den skrevne lovgivning, skal det således ikke (tillige) vurderes efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Hvis en kommune har hjemmel i lovgivningen – den skrevne lovgivning eller kommunalfuldmagtsreglerne – til selv at varetage en opgave, vil den efter kommunalfuldmagtsreglerne på visse betingelser kunne stille garanti for, at en privat, herunder en kommunal virksomhed etableret på privatretligt grundlag, varetager opgaven.

Hvis den private/virksomheden også varetager ikke-kommunale opgaver, er det dog en betingelse, at kommunen sikrer sig, at den kommunale støtte alene ydes til varetagelse af den kommunale opgave. Hvis en privat virksomhed varetager både kommunale og ikke-kommunale opgaver, kan kommunen ikke yde støtte, f.eks. i form af garanti, til anlæg af virksomheden. Det skyldes, at det ikke er muligt at øremærke støtten således, at den kun kommer den kommunale opgavevaretagelse til gode.

Det bemærkes, at det antages efter kommunalfuldmagtsreglerne, at kommuner som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel må drive handel, håndværk, industri eller finansiel virksomhed. Det er således en grundlæggende regel, at en kommune ikke må drive virksomhed med fortjeneste for øje. Dette indebærer efter ministeriets opfattelse, at det forudsætter hjemmel i den skrevne lovgivning, for at en kommune kan varetage opgaver på markedsvilkår/kommercielle vilkår og kan yde garanti for sådanne opgaver.

4. Særligt om varmforsyningsområdet

4.1 Retsgrundlag og praksis

Kommunalfuldmagtsregler og ministeriets praksis

Varmeforsyningsloven indeholder ikke hjemmel til, at kommuner kan drive varmforsyningsvirksomhed.

Det antages imidlertid, at kommuner har hjemmel i kommunalfuldmagtsregler til at drive forsyningsvirksomhed, herunder varmforsyningsvirksomhed, som undtagelse til udgangspunktet om, at kommuner ikke uden lovhjemmel må drive handel, håndværk, industri eller finansiel virksomhed.

En kommunes engagement i forsyningsvirksomhed på grundlag af kommunalfuldmagtsreglerne kan kun ske, hvis formålet er opfyldelse af det lokale behov for forsyningsgoderne. Formålet må ikke være at søge at opnå en økonomisk gevinst til kommunens kasse. Det er som nævnt en grundlæggende regel, at en kommune ikke må drive virksomhed med fortjeneste for øje. Dertil kommer, at hvile-i-sig-selv princippet, som efter kommunalfuldmagtsreglerne gælder på forsyningsområdet, ej heller muliggør sådan fortjeneste.

Om hvile-i-sig-selv princippet efter kommunalfuldmagtsreglerne bemærkes, at det indebærer, at forsyningsvirksomhedens indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere, samt at der skal være klar adskillelse mellem kommunens økonomi og den pågældende forsyningsvirksomheds økonomi. Baggrunden for princippet er, at en kommune ikke uden lovhjemmel må anvende sin forsyningsvirksomhed til at forøge sine indtægter (et forbrugerbeskyttelseshensyn), ligesom en kommune ikke må bruge sine skatteindtægter til at give tilskud til den eventuelt begrænsede kreds af kommunens borgere, som får forsyning fra den kommunale forsyningsvirksomhed (hensynet til kommunens skatteydere).

De almindelige principper om garantistillelse efter kommunalfuldmagtsregler, jf. ovenfor, indebærer efter ministeriets praksis, at en kommune – i stedet for selv at etablere en varmforsyningsvirksomhed – på visse betingelser kan yde støtte til en privat varmforsyningsvirksomhed, herunder en kommunal varmforsyningsvirksomhed etableret på privatretligt grundlag, ved at stille en kommunal garanti for virksomhedens lån til brug for etablering af en varmforsyningsvirksomhed med henblik på varetagelse af kollektiv forsyningsvirksomhed.

Efter Økonomi- og Indenrigsministeriets praksis betyder ovenstående, at en kommune lovligt kan stille en kommunal garanti for et privat varmforsyningssselskabs lån, såfremt varmforsyningssselskabet betaler et vederlag herfor på markedsmæssige vilkår. En vederlagsfri garanti ville efter ministeriets opfattelse indebære, at kommunen yder et tilskud til varmforsyningsvirksomheden, og en sådan garanti vil betyde en forrykning af den byrdefordeling mellem kommunens borgere, som hvile-i-sig-selv princippet forudsætter.

Økonomi- og Indenrigsministeriets praksis vedrørende garanti for private varmforsyningsanlæg blev fastlagt i udtalelser af 19. juni 1996 og 31. maj 1999. I den dagældende varmforsyningslov var det fastsat – lige som det er tilfældet i den gældende varmforsyningslov – at tilrettelæggelsen af varmforsyningen skal ske med henblik på at fremme samproduktionen af varme og elektricitet mest muligt, jf. § 1, stk. 2.

Udtalelsen fra 1999 (j.nr. 1998/11121/577-1) omhandler garantistillelse vedrørende et kraftvarmeanlæg, og i den forbindelse redegøres for såvel varmforsyningslovens som elforsyningslovens dagældende hvile i sig selv-princip. I udtalelsen fra 1999 er blandt andet anført følgende herom:

”Baggrunden for dette princip [det kommunalretlige hvile i sig selv-princip] er, at en kommunes engagement på forsyningsområdet alene tjener til at sikre borgernes forsyning med disse forsyningsgoder. En kommune må ikke anvende sin forsyningsvirksomhed til at forøge sine indtægter (et forbrugerbeskyttelseshensyn), ligesom en kommune ikke må bruge sine skatteindtægter til at give tilskud til den eventuelt begrænsede kreds af kommunens borgere, som får forsyning fra den kommunale forsyningsvirksomhed (hensynet til kommunens skatteydere). Forbrugerbeskyttelseshensynet er – efter Indenrigsministeriets opfattelse – varetaget af prisbestemmelserne i elforsyningsloven og varmforsyningsloven, hvorefter et kraftvarmeværks el- og varmepriser

skal være omkostningsbestemte, jf. herved varmforsyningslovens § 20, stk. 1, og elforsyningslovens § 9 og § 9 a. Hensynet til skatteyderne må derimod antages fortsat at være varetaget af det kommunalretlige hvile i sig selv-princip.

Dette indebærer efter Indenrigsministeriets opfattelse, at en kommune lovligt kan stille en kommunal garanti for et privat forsyningsselskabs lån, såfremt forsyningsselskabet betaler et vederlag herfor på markedsmæssige vilkår. En vederlagsfri garanti vil efter ministeriets opfattelse indebære, at kommunen yder et tilskud til forsyningsvirksomheden, og en sådan garanti vil betyde en forrykning af den byrdefordeling mellem kommunens borgere, som hvile i sig selv-princippet forudsætter.

...”

Elforsyningsloven

I 2000 blev elforsyningsområdet liberaliseret. Der blev således fastsat regler om, at kommunal elproduktion skulle foregå i selskaber med begrænset hæftelse og på kommercielle vilkår, jf. § 4, stk. 2 og 3, i elforsyningsloven. Endvidere er det fastsat i § 75, stk. 1, at elproduktionsvirksomhedernes salg af elektricitet som udgangspunkt er underlagt aftalebaseret prisfastsættelse. Dette indebærer, at prisdannelsen er markedsbaseret. Elforsyningsloven indeholder ikke hjemmel til kommunal garantistillelse i forhold til en ikke-kommunalt ejet elforsyningsvirksomhed. Se afsnit 7 nedenfor om kommunal garantistillelse til kommunal elforsyningsvirksomhed.

Biogasanlæg

I forbindelse med Grøn Vækst aftalen udtalte det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium i rapport af 24. juni 2010 om Grøn Vækst aftalens biogassatsning følgende vedrørende kommuners adgang til at yde garanti for biogasanlæg blandt andet følgende:

”Efter § 20 b i varmforsyningsloven kan blandt andet biogasanlæg, som leverer gas til et kollektivt varmforsyningsanlæg, indkalkulere et overskud i prisen for de i § 20 nævnte ydelser. Det er i bemærkningerne til bestemmelsen blandt andet anført, at et overskud, som et forbrugerejet eller kommunalt ejet anlæg opnår i kraft af sit ejer- eller medejerskab af et anlæg, der er omfattet af § 20 b, skal indgå ved fastsættelse af indtægtsrammen for anlægget efter § 20 a, stk. 4.

Efter ministeriets opfattelse giver § 20 b i varmforsyningsloven ikke kommuner adgang til garantistillelse i et videre omfang end efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Det er derfor ministeriets opfattelse, at hvile-i-sig-selv princippet fortsat indebærer, at kommunal garantistillelse for privat varmforsyningsvirksomhed forudsætter, at kommunen får et vederlag herfor på markedsmæssige vilkår.

Ministeriet har endvidere for så vidt angår biogasanlæg overvejet, om det forhold, at der er mulighed for at drive biogasanlæg med (et vist) overskud, indebærer, at en kommune ikke lovligt kan yde garanti i forhold til sådanne anlæg.

Det kan ikke med den fornødne klarhed lægges til grund, at § 20 b giver kommuner hjemmel til at drive virksomhed med fortjeneste for øje, og således at fortjenesten ikke kommer forbrugerne til gode. Hvis det imidlertid sikres, at et overskud kommer forbrugerne til gode, for eksempel fordi et eventuelt overskud bliver indregnet i indtægtsrammen for de kommunale aktiviteter og dermed vil komme forbrugerne til gode, må det antages, at en kommune lovligt kan sælge biogasanlægssydelsel med det i § 20 b nævnte overskud.

Det anførte har imidlertid som konsekvens, at en kommune alene vil kunne yde garanti for et privat biogasanlæg, hvis et overskud fra biogasanlægget kommer forbrugerne til gode.”

4.2 Særlig om garantiprovision

Det følger som nævnt ovenfor af kommunalfuldmagtsreglerne, at det er en forudsætning for, at en kommune kan stille garanti for et privat varmforsyningsanlæg, at den private betaler et vederlag (garantiprovision) på markedsvilkår for garantien. Det anførte omfatter også kommunale varmforsyningsvirksomheder etableret på privatretligt grundlag.

Der er ikke i praksis taget stilling til, hvordan det fastlægges, hvad der er et vederlag på markedsvilkår. Efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse er det afgørende, at kommunen udfolder rimelige og sædvanlige bestræbelser på at konstatere, hvad et vederlag på markedsvilkår indebærer i det konkrete tilfælde. Det kan for eksempel ske ved konsultation af kommunens bank eller andre finansielle rådgivere, eller foretagelse af undersøgelse af prisniveau i andre tilsvarende sager.

Der dog må tilkomme kommunen et vist skøn, hvis der er flere vurderinger, som når frem til forskellige beløb.

Det bemærkes videre, at også EU's statsstøttere regler kan indebære, at en kommune er forpligtet til at opkræve garantiprovision.

Baggrunden herfor er, at Unionstraktaten i artikel 107 indeholder et generelt forbud imod statsstøtte, der forvrider eller truer med at forvride konkurrencen imellem medlemslandene. Dette forbud gælder alle former for støtte, herunder også garantier, individuelle såvel som garantier stillet under garantiordninger.

Der stilles derfor krav efter EU's statsstøttere regler om, at hvis en offentlig myndighed vil yde garanti for private, uden at garantien bliver omfattet af statsstøttere reglerne, så skal garantien blandt andet leve op til det såkaldte markedøkonomiske investorprincip. Det indebærer blandt andet, at garantien skal stilles på markedsvilkår.

Der henvises herom i det hele til afsnit 3.2., litra d-e, i Kommissionens meddelelse om anvendelse af EF-Traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier (EUT 2008/C 155/02).

5. Energistyrelsens henvendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet

Energistyrelsen har i sin under punkt 1 nævnte henvendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. notat af 15. april 2013, anført blandt andet følgende vedrørende varmforsyningsanlæg, som (også) producerer el, fx kraftvarmeanlæg eller biogasanlæg:

"El-produktion forhindrer ikke, at et anlæg kan drives efter hvile-i-sig-selv princippet, også med kontrol fra Energitilsynet. Energitilsynet tillader nemlig, at de kollektive varmforsyningsanlæg, der producerer varme sammen med el, kan udelade at lave en regnskabsmæssig adskillelse mellem disse to ydelser, under forudsætning af, at hele anlægget hviler i sig selv. Energistyrelsen har lige drøftet med Sekretariatet for Energitilsynet, at den samme praksis vil være gældende for kollektive varmeproduktionsanlæg, der leverer både rumvarme (som er omfattet af prisreguleringen) og procesvarme (som ikke er omfattet af prisreguleringen). Det er almindelig praksis for Energitilsynet at håndtere dette, og tilsynet har oplyst, at der er mange eksempler på kraftvarmeanlæg, som drives efter et hvile-i-sig-selv-princip for det samlede anlæg.

Små kraftvarmeanlæg med en el-effekt på mindre end 25 MW har typisk varmeproduktion som hovedformål. Derfor betragtes de små kraftvarmeanlæg som kollektivt varmforsyningsanlæg og reguleres efter varmforsyningsloven. Dvs. at de skal etableres efter reglerne i (medfør af) varmforsyningsloven, som bl.a. indebærer projektkendelse af kommunalbestyrelsen. De store kraftvarmeværker med en el-effekt over 25 MW har elproduktion som hovedformål og reguleres efter elforsyningsloven. Dvs. de skal etableres efter reglerne i (medfør af) elforsynings-

loven), som bl.a. indebærer krav om bevilling fra Energistyrelsen. I elforsyningsloven er der udtrykkelig hjemmel for kommunerne til at varetage elvirksomhed. Kommunerne har efter elforsyningsloven mulighed for at stille garanti til deres egne virksomheder.

Er et kraftvarmeværk engang etableret, skal levering af el ske efter elforsyningsloven og varme efter varmforsyningsloven, uanset om der er tale om et lille eller stort værk. Varmeleveringen skal således altid ske efter hvile i sig selv-reguleringen i varmforsyningsloven, uanset om varmen produceres på et lille eller stort kraftvarmeværk. El leveres altid til markedsprisen, også på de små værker. Har et kraftvarmeværk fået tilladelse fra Energitilsynet til at føre ét regnskab for begge ydelser, skal el-indtægterne anvendes til at nedsætte varmeprisen således, at det samlede anlæg hviler i sig selv, som anført ovenfor. Energitilsynet vil holde tilsyn med om hvile i sig selv-princippet overholdes.

...”

Energistyrelsen har i forbindelse med sagen oplyst over for Økonomi- og Indenrigsministeriet, at det er forudsat i varmforsyningslovgivningen, at det er samfundsmæssigt mest hensigtsmæssigt, at varmeproduktion sker i kraftvarmeværker, der som led i processen også producerer el. Elproduktionen er således et integreret led i kraftvarmeværker. Det samme gælder i et vist omfang med hensyn til biogasanlæg, hvor det også er hensigtsmæssigt, at den producerede gas anvendes i et anlæg, som producerer både varme og el.

Energistyrelsen har endvidere oplyst, at der i forbindelse med den førstkomende ændring af varmforsyningsloven, som forventes at ske i foråret 2014, vil blive arbejdet for at tilvejebringe hjemmel i varmforsyningsloven til, at kommuner kan stille garanti for private varmforsyningsanlæg, der producerer varme og el på de ovenfor nævnte vilkår.

For så vidt angår kommunale elforsyningsvirksomheder, som også producerer varme, er spørgsmålet foranlediget af en henvendelse fra Københavns Kommune, som har anmodet om oplysning om, hvorvidt der er hjemmel til, at en kommune kan yde garanti for disse anlæg.

6. Økonomi- og Indenrigsministeriets vurdering af hjemmelsspørgsmålet for så vidt angår garantistillelse til private varmforsyningsvirksomheder

Da det daværende Indenrigsministerium afgav sine udtalelser i 1996 og 1999 om, at kommuner under nærmere betingelser kunne yde garanti til private kraftvarmeværker, var hjemmelsgrundlaget kommunalfuldmagtsregler, idet spørgsmålet ikke var reguleret i den skrevne lovgivning. Økonomi- og Indenrigsministeriet må på baggrund af Energistyrelsens oplysninger om forudsætningerne i varmforsyningslovgivningen, jf. afsnit 5, lægge til grund, at det ikke i forbindelse med liberalisering af elforsyningsområdet i 2000 var hensigten at afskære kommuner fra at yde garanti til private varmforsyningsanlæg, der også producerer el. Man har imidlertid ikke været opmærksom på, at den omtalte liberalisering af elforsyningsområdet indebærer, at der herved opstod en hjemmelsmæssig usikkerhed i forhold til kommuners adgang til at yde garanti til private varmforsyningsanlæg, der producerer el. Det skyldes som nævnt, at efter den omtalte liberalisering skal el efter elforsyningsloven afsættes på markedsvilkår, og at kommuner som udgangspunkt efter kommunalfuldmagtsreglerne ikke uden lovhjemmel må drive virksomhed med fortjeneste for øje.

Imidlertid er det forudsat i varmforsyningsloven, at samproduktion af varme og elektricitet ved tilrettelæggelsen af varmforsyningen skal fremmes mest muligt, jf. § 1, stk. 2. Økonomi- og Indenrigsministeriet må således lægge til grund, at det er et grundvilkår for varmforsyningsvirksomhed - såvel retligt som i praksis, jf. Energistyrelsens oplysninger herom - at varmforsyningsvirksomhed i videst muligt omfang samproducerer varme og el.

Hertil kommer, at Energistyrelsen har oplyst, at Energitilsynet tillader, at den regnskabsmæssige adskillelse mellem varme- og eldelen udelades, således at de nævnte varmforsyningsanlæg drives efter et hvile i sig selv-princip, og at et eventuelt overskud ved salg af produceret el, således kommer forbrugerne til gode.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder i lyset af ovenstående om ministeriets hidtidige praksis og forudsætningerne i varme- og elforsyningslovgivningen, at det ikke med den fornødne sikkerhed kan lægges til grund, at kommuner er afskåret fra kommunal garantistillelse til private varmforsyningsanlæg reguleret efter varmforsyningsloven, der (også) producerer el. Det vil dog være en forudsætning for sådan garantistillelse, at anlægget drives i overensstemmelse med hvile i sig selv-princippet, herunder at der betales en garantiprovision på markedsvilkår. I den forbindelse henvises endvidere til EU-Kommissionens ovennævnte meddelelse om garantistillelse.

I lyset af, at hjemmelsgrundlaget for den nævnte garantistillelse er forbundet med en vis usikkerhed, bør der efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse snarest muligt tilvejebringes lovhjemmel til den omhandlede garantistillelse.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder det på den baggrund positivt, at Energistyrelsen har tilkendegivet, at der vil blive tilvejebragt hjemmel i varmforsyningsloven til kommunal garantistillelse.

7. Garantistillelse for kommunale elforsyningsvirksomheder, der også producerer varme

Energistyrelsen har oplyst, at der er hjemmel i elforsyningslovgivningen til, at en kommune kan stille garanti for kommunale virksomheder/selskaber, som producerer el.

I det omfang der i forbindelse med sådanne virksomheders produktion af el også finder en varmeproduktion sted, er hjemmelsgrundlaget for den kommunale garantistillelse for så vidt angår varmedelen de ovenfor nævnte kommunalfuldmagtsregler, jf. afsnit 4.1.

En kommune vil derfor med hjemmel i elforsyningslovgivningen henholdsvis kommunalfuldmagtsreglerne på visse betingelser kunne stille garanti for kommunale elforsyningsvirksomheder, som også producerer varme. Det indebærer efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse, at der må stilles krav om regnskabsmæssig adskillelse mellem elproduktionen og varmeproduktionen, samt om at varmeproduktionen skal hvile i sig selv.

8.1. Særligt om garantistillelse og Kommune Kredit

8.1. Garantistillelse i forhold til en kommunes låneramme

Kommunale garantier for lån henregnes som udgangspunkt til kommunernes låntagning, såfremt lånet anvendes til finansiering af udgifter, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave. Det følger af § 3, stk. 1, nr. 5, i bekendtgørelse nr. 68 af 25. januar 2013 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv.

Hvis sådanne garantier vedrører formål, som er omfattet af den såkaldte automatiske låneadgang, jf. bekendtgørelsens § 2, skal et beløb svarende til det lån, garantien stilles for, dog ikke henregnes til kommunens låntagning.

Efter lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, er der bl.a. automatisk låneadgang til investeringsudgiften ved produktion og distribution af gas (dog ikke naturgas) og varme, herunder udgiften ved investering i affaldsforbrændingsanlæg med varmeudnyttelse.

Der er ikke efter lånebekendtgørelsen automatisk låneadgang til elproduktionsvirksomheden i et kraftvarmeværk. Udgangspunktet er således, at der ikke inden for den kommunale lånebekendtgørelses område kan optages lån til den kommercielle del af et givet anlæg.

Det antages efter Økonomi- og Indenrigsministeriets praksis, at lånedispositioner foretaget af et selskab eller lignende med kommunal deltagelse, som alene vedrører kommerciel virksomhed og ikke berører kommunens økonomi, ikke henføres til kommunen og som en følge heraf ikke henregnes til kommunens låntagning.

Ministeriet har på baggrund heraf bl.a. udtalt, at der som udgangspunkt ikke kan optages lån til den kommercielle del af f.eks. et givet anlæg, herunder traditionelle elproduktionsanlæg, inden for den kommunale lånebekendtgørelses område. En sådan låntagning reguleres ikke af lånebekendtgørelsen.

At låntagningen falder uden for lånebekendtgørelsen indebærer, at en evt. kommunal involvering via en garantistillelse ikke vil skulle henregnes til kommunens låneramme, dvs. tilsvarende effekten af automatisk låneadgang.

En evt. garantistillelse til elproduktionsvirksomheden i et kraftvarmeværk vil således ikke skulle henregnes til kommunens låneramme, såfremt ovennævnte betingelser er opfyldt.

8.2. Låntagning på baggrund af kommunal garantistillelse ved KommuneKredit

KommuneKredit er reguleret af lov om kreditforeningen af kommuner og regioner i Danmark (lov om kommunekredit).

KommuneKredit kan yde lån og finansiel leasing til kommuner, regioner og kommunale fællesskaber. Herudover kan KommuneKredit yde lån og finansiel leasing til bl.a. andre kommunale formål, hvis en eller flere kommuner yder garanti for lånebeløbet.

KommuneKredit er undtaget fra EU-direktivet om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut (direktiv 2006/48/EF af 14. juni 2006). Undtagelsen har baggrund i, at KommuneKredit anses som et særligt kreditinstitut, der giver dets medlemmer, kommuner og regioner, mulighed for at opnå finansiering til lavere omkostninger end ved at foretage finansieringen på egen hånd.

Det antages som følge af EU's statsstøttere regler, at den finansiering, som stilles til rådighed af sådanne særlige kreditinstitutter, herunder KommuneKredit, alene kan anvendes til offentlige formål, hvilket vil sige inden for den offentlige ikke-kommercielle, ikke-konkurrenceudsatte sektor.

KommuneKredit antages således ikke at have adgang til at stille sine ydelser til rådighed inden for kommercielle, konkurrenceudsatte områder.

Det medfører efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse, at elproduktionsdelen af et kraftvarmeværk ikke kan finansieres via KommuneKredit. Evt. lån til finansiering af en sådan investeringsudgift vil skulle optages ved andre pengeinstitutter mv.

Med venlig hilsen

Christian Vigh